

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ FINANSAVIMO KONTROLĖS SKYRIAUS

**PAŽYMA
DĖL IRENOS LUNSKIENĖS DALYVAVIMO RENGINYJE „KAI SIRPSTA VYŠNIOS
SUVALKIJOJ“**

2020 m. spalio 13 d. Nr. 3-101 (1.2)
Vilnius

1. Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) 2020 m. liepos 13 d. gavo skundą (reg. Nr. 1-1685(7.9), kuriame pateikiama ši informacija: *„Liepos 2 d. Marijampolės Poezijos parke vyko koncertas – festivalis „Kai sirpsta vyšnios Suvalkijoj“. Organizatoriai pristatė, jog pagrindinis rėmėjas yra Marijampolės savivaldybė ir pakvietė kalbėti tarybos narę, dabar ir kandidatę į LRS Ireną Lunskienę. Nors dalyvavo kitų tarybos narių, nekandidatuojančių. Tai traktuojau, kaip papirkimą, paslėptą kandidatės reklamavimą“.*

2. Prie skundo pridėtos nuotraukos iš socialinio tinklalapio „Facebook“ paskyroje „Marijampolės savivaldybė“ 2020 m. liepos 3 d. publikuoto įrašo *„Festivalis „Kai sirpsta vyšnios Suvalkijoj“ jau nuskambėjo pirmuoju grupės „Vitražai“ koncertu!“*. Pirmiau minėtas įrašas iliustruotas 24 nuotraukomis. Vienoje nuotraukoje Irena Lunskienė užfiksuota sakanti kalbą, kitose dvidejuose nuotraukose I. Lunskienė užfiksuota sėdinti minioje.

3. VRK 2020 m. liepos 16 d. posėdžio metu nuspręsta pirmiau minėtą pranešimą perduoti tirti Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui.

4. 2020 m. rugpjūčio 3 d. VRK išsiuntė paklausimus Irenai Lunskienei (reg. Nr. 2-937(7.9), Šunskų seniūnijai (reg. Nr. 2-939(7.9) ir Marijampolės savivaldybės administracijai (reg. Nr. 2-941(7.9).

5. 2020 m. rugpjūčio 5 d. VRK gautas atsakymas (reg. Nr. 1-2216(7.9) iš Irenos Lunskienės, kuriame pateikiama tokia informacija: *„Šiame renginyje kaip ir kiekvienais metais dalyvavau – savo pačios iniciatyva. Ne, niekuo neprisidėjau prie renginio finansavimo. Aš nuolatos lankau Marijampolės savivaldybėje vykstančius renginius. Būdama vicemere kuravau kultūros sritį, todėl teko iš arčiau susidurti su įvairių renginių organizavimu. Taip, nuolatos dalyvauju Marijampolės savivaldybėje vykstančiuose renginiuose. Nei organizatoriai, nei aš pati neprisistačiau kaip kandidatė į Lietuvos Respublikos Seimą. Ir apie rinkimus nebuvo kalbama. Dirbau mero pavaduotoja, kuravau kultūros sritį, tai pat daug dėmesio skyriau kultūrai ir eidama merės pareigas. Malonu, kad vertina ir pakvietė tarti žodį. Pasveikinau festivalio dalyvius ir visus susirinkusius, padėjau organizatoriams“.*

6. 2020 m. rugsėjo 30 d. VRK gautas atsakymas (reg. Nr. 1-4034(7.9) iš Šunskų seniūnijos, kuriame nurodoma: *„Festivalis „Kai sirpsta vyšnios Suvalkijoj“ organizuotas mano ir asociacijos*

„Trys plunksnos“ iniciatyva. 6000,00 Eur festivalio išlaidos. 500,00 Eur Šunskų seniūnijos asignavimai, 5000,00 Eur asociacija „Trys plunksnos“, 500,00 Eur Marijampolės LIONS klubas. Irena Lunskienė prie festivalio organizavimo neprisidėjo. Kadangi Irena Lunskienė yra ilgametė ir pastovi mūsų festivalio lankytoja, todėl jai ir šiais metais buvo suteikta galimybė pasveikinti mūsų festivalį. Po tarybos narės Irenos Lunskienės pasveikinimo buvo paklausta kas dar norės pasveikinti festivalį, bet daugiau norinčių neatsirado. Marijampolės savivaldybė šiam renginiui skyrė 5500 Eur. Taip, Marijampolės savivaldybė renginį remia 9 sezonas. Vieno koncerto metu apie 800 žiūrovų. Taip, festivalio koncertai yra nemokami. Tikrai ne, renginio metu apie rinkimus jokios kalbos nebuvo“.

7. 2020 m. spalio 6 d. gautas atsakymas iš Marijampolės savivaldybės administracijos (reg. Nr. 1-4259(7.9), kuriame nurodoma: „Festivalio „Kai sirpsta vyšnios Suvalkijoje“ organizatoriai yra asociacija „Trys plunksnos“, Šunskų seniūnija ir Marijampolės savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrius. Asociacija „Trys plunksnos“ 2020-01-16 pateikė paraišką Marijampolės biudžetinių kultūros įstaigų, viešųjų kultūros įstaigų, nevyriausybinių kultūros organizacijų finansuojamų iš Savivaldybės biudžeto, 2020 metų konkursui. Projektų, finansuojamų iš Marijampolės savivaldybės biudžeto, vertinimo komisija <...> vertino šį ir kitus pateiktus projektus. Atsižvelgiant į 2020 m. birželio 4 d. vertinimo komisijos protokolą <...> asociacijai „Trys plunksnos“ paskirta 5000,- (penki tūkstančiai) eurų projekto „Kai sirpsta vyšnios Suvalkijoje“ išlaidoms iš dalies padengti. Marijampolės savivaldybė 2013-2015 m. festivalį „Kai sirpsta vyšnios Suvalkijoje“ tik viešino, o 2016-2020 m. prisidėjo prie projekto skirdama dalinį finansavimą. Marijampolės savivaldybė 2016-2020 m. taip pat skyrė dalinį finansavimą meno ir muzikos projektams: „Vizijos“, „Džiūgaukim Aleliuja“, „Šv. Jurgio meno sezonas“, Marijampolė Music Park“, „Kino karavanas“, „Malonny“, „Rasos lašeliai“, „Reali virtualybė“, „Medynės“ ir kt. Liepos 2 d. Marijampolės Poezijos parke festivalio „Kai sirpsta vyšnios Suvalkijoje“ atidaryme nedalyvavo Marijampolės savivaldybės vadovai. Kadangi renginyje dalyvavo Marijampolės savivaldybės tarybos Švietimo, kultūros, sporto ir jaunimo reikalų komiteto narė Irena Lunskienė, todėl renginio vedėja pakvietė ją tarti sveikinimo žodį. Renginio metu vedėja kvietė tarti žodį ir kitus susirinkusius, bet norinčių kalbėti neatsirado. Nei liepos 2 d., nei kituose festivalio „Kai sirpsta vyšnios Suvalkijoje“ koncertuose nebuvo kalbama apie 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimus“.

8. 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų kampanija prasidėjo 2020 m. balandžio 10 d., o 2020 m. gegužės 28 d. VRK nario sprendimu Nr. PK1-2020LRS-S86 Irena Lunskienė įregistruota Lietuvos socialdemokratų partijos kandidatė Marijampolės rinkimų apygardoje Nr. 29.

9. Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad politinė reklama – tai *valstybės politiko, politinės partijos, politinės partijos nario, politinės kampanijos dalyvio, jų vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa.*

10. Įstatymo 16 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad politinė reklama nelaikomi *politinės kampanijos laikotarpiu neatlygintinai skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politiką, politinių partijų, kandidatų veiklą, informacija, kuria neraginama nedalyvauti referendume, balsuoti už ar prieš referendumui teikiamo sprendimo priėmimą.*

11. Pagal tyrimo metu surinktus duomenis nustatyta, kad Irena Lunskienė koncerto – festivalio „Kai sirpsta vyšnios Suvalkijoje“ metu buvo pakviesta tarti sveikinimo žodį, nes pirmiau minėtame renginyje nedalyvavo Marijampolės savivaldybės vadovai. Renginio organizatoriai tarti sveikinimo žodį paprašė I. Lunskienę dėl jos anksčiau eitų ir šiuo metu einamų pareigų. I. Lunskienė yra Marijampolės savivaldybės tarybos Švietimo, kultūros, sporto ir jaunimo reikalų komiteto narė. Tyrimo metu nenustatyta, kad renginio metu I. Lunskienė būtų pristatyta kaip kandidatė 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose, renginio metu nebuvo kalbama apie rinkimus ar siekiama paveikti rinkėjų valią. Renginio organizatoriai nurodė, kad renginio metu buvo siūlyta pasisakyti ir kitiems norintiems, tačiau jų neatsirado. Be to, Marijampolės savivaldybės interneto svetainėje publikuotoje renginio afišoje¹ pateikiama informacija apie atlikėjus, renginio vietą ir laiką, tačiau I. Lunskienė nėra minima.

12. Vertintina, kad I. Lunskienės pasisakymas renginyje „Kai sirpsta vyšnios Suvalkijoje“ nėra laikytinas I. Lunskienės politine reklama, nes I. Lunskienė pirmiau minėtame renginyje dalyvauja ne pirmi metai, taip pat jos dalyvavimas tokio pobūdžio renginiuose yra susijęs su jos vykdoma visuomenine ir darbine veikla.

Dėl galimo rinkėjų papirkimo

13. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *prasidėjus Seimo rinkimų politinei kampanijai, t. y. nuo Seimo rinkimų datos paskelbimo iki šio įstatymo nustatyto rinkimų agitacijos kampanijos laikotarpio pabaigos, taip pat rinkimų dieną draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai pirkti rinkėjų balsus, dovanomis ar kitokiu atlyginimu skatinti rinkėjų dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį, kurį numatoma kelti kandidatū, kandidatą arba kandidatų sąrašą, taip pat žadėti už balsavimą*

¹ <https://www.marijampole.lt/renginiu-kalendorius/3/festivalis-kai-sirpsta-vysnios-suvalkijoje/event-135>

atsilyginti rinkėjams po rinkimų turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų ar kandidatų arba asmenų, kuriuos numatoma kelti kandidatais, ir taip trukdyti piliečiams įgyvendinti rinkimų teisę.

14. Paskelbus rinkimų datą, prasideda rinkimų kampanija, kurios metu įsigalioja draudimas tiesiogiai ar netiesiogiai dovanomis ar kitokiu atlyginimu skatinti rinkėją balsuoti už vieną ar kitą asmenį, kurį numatoma kelti kandidatu, kandidatą arba kandidatų sąrašą, ar turint tikslą kitaip paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų ar kandidatų arba asmenų, kuriuos numatoma kelti kandidatais.

15. Pagal tyrimo metu surinktą medžiagą nustatyta, kad Irena Lunskienė neprisidėjo prie koncerto – festivalio „Kai sirpsta vyšnios Suvalkijoje“ organizavimo. Be to, pirmiau minėto renginio metu nebuvo pateikiama informacija, kad I. Lunskienė yra renginio rėmėja ar mecenatė. Vertintina, kad rinkėjai arba rinkimų teisę turintys asmenys nebuvo informuoti, kad nemokamas koncertas – festivalis „Kai sirpsta vyšnios Suvalkijoje“ būtų suorganizuotas prisidedant Irenai Lunskienei.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma:

1. Nepripažinti 2020 m. liepos 2 d. vykusio koncerto – festivalio „Kai sirpsta vyšnios Suvalkijoje“ rinkėjų papirkimu.
2. Nepripažinti Irenos Lunskienės dalyvavimo koncerte – festivalyje „Kai sirpsta vyšnios Suvalkijoje“ Irenos Lunskienės politine reklama.

Vyriausioji specialistė

Sandra Prokofijovienė